

SLOVENIJA.

List 83.

V torek 16. Kozoperska

1849.

Slovenija izhaja vsaki teden dvakrat, in sicer vsaki torek in petek. Predplačuje se za celo leto v založnici v Ljubljani 7 gold., za polleta 3 gold. in $\frac{1}{2}$, za ene kvatre 1 gold. in 45 kr. Za celoletno pošiljanje na dom v Ljubljani se odrajuje še $\frac{1}{2}$ gold. Za po pošti pošiljano Slovenijo je celoletno plačilo 8 gold., polletno 4 gold., za ene kvatre 2 gold.

Austrijska vlada na Laškem.

Čez to beremo v Augsburških novicah št. 278. od dopisavca iz Laškiga sledeče: „Če se je popotnik v Derencani nad Gardiškim jezeram prečudil, razmotnivi v njegovih valovih oblake nebes in snežne kope planin, jasnost in mir obnebja ki je čez laško zemljo razpeto, mislil, bi de mu je veselje prešlo Peschierske terdnjave in Brescianske prekope si ogledat. Pa austrijsko vladarstvo je zdaj v vojaškem obziru tak delavno, de se ti, hočeš ali nočeš, ta delavnost povsod sama pred oči stavi. Skoz veliko krajev v Cesarstvu sim romal, in skoraj nobeniga glavniga mesta nisim našel, kir bi ne bili ali stari gradovi z noviga vtaboreni, ali nove terdnjave napravljene. Že zdaj je v Austriji dovolj tacih taborov, de se ni treba bati, de bi tu ali tam nepokojneži v velikih mestih se prederznili punt napraviti, ako bi se to zgodilo, naglo bi se vkrotil. To sredstvo varstva in brambe je tolikanj koristniši, kir ni treba tolikanj mož v posadkah (Garnisonen) imeti. V krajih kir je znano, de so prebivavci dobromisleči, se varstvo mesta narodni straži prepusti, in le v taborih so neki topovi in vojsaki, ki znajo z svojim streljaštvam v časih nevarnosti puntarje vkrotiti. Vladarstvo je zdaj v laški in madjarski vojski veliko veliko topov in streljaštva si pridobilo, s kterim mu je zdaj vstreženo, kter misli število topniških vojsakov pomnožiti, in sicer tako, de vojsakov družiga orožja ne hode tolikanj potreba. Austrijsko topništvo (Artillerie) je nar boljši orožje v celi armadi, in zna biti tudi v celi Evropi. Kaj pa še zamore cela armada, ki kakšnih 600,000 mož šteje. V tem času je gotovo Austrija tudi nar silniši vojniška moč v celi Evropi, in mi le vošimo, de bi se austrijska politika, preveč opikaje se na svoje zmajgljive orožja, v kake zadrege ne zapledla.

Kar Laško vtiče, znamo reči, de so naprave v brambo pred novim puntam na Lombarskim grozovitne, sosebno če Veroneške tabore ogledaš, previdil boš, de je bilo lani vpitje Lahov, de bodo Piemontezi Verono z napadam vzeli, prazno bahanje. Verona ni prav za prav po pomembi besede terdnjava, temuč neizmerno vojaško stališe, kteriga Lahi še dolgo v pesti ne dobe, če bi tudi od juga v mestu priderli. — Kakor Verona se tudi Peschiera zmiraj bolj vtabori, škode od Piemonteskkih topov v tej terdnjavi napravljene ni več viditi, in že se dela na cesti, ki v Brescio pelje novo gradiše, ki terdnavo še bolj obvarva. Z Gradam v Bresci bi še clo sovražnikova armada veliko opraviti imela, in na hribu Berico nad Vicenzo so terdnjavske dela tud že dokončane. V vojaškem oziru torej znamo reči, je za varnost Lombarsko-Beneškiga kraljestva dovolj preskerbljeno, posebno kir je ljudstvo v marskutih krajih, kakor v Benetkah že večniga puntanja sito. Novo povzdigo napraviti, dokler od zynaj podpora, in scer znamenita podpora ne pride, je nemogoče. Tudi v Milani se kaj taciga zgoditi ne more, in sereno vošim, de naj Dunajsko ministerstvo to resnico prevdari, kir pri taki varnosti tolikanj ostroiti ni potreba.

Ako krivo ne sodim, je austrijsko ministerstvo v dvojni zmoti zastran Laške de-

žele. Pervič misli vladarstvo, — in tega so gotovo vojaški dopisavci krivi — de se na Laškem zmiraj novi punti kujejo, de nepokojneži od dne do dne mislijo kaj noviga začeti, in torej so potrebni vojsaki. Jest pa mislim, da so se Lahi puntanja naveličali, le nekteri nespokorljivi, kakoršni se povsod najdejo, zmiraj na to tehtajo, večina ljudstva pa žaluje in plaka čez svojo nesrečo, in nima več upanja do ločitve od Austrije. Zdaj bi bil čas, in ravno zdaj kir je vse na Francoze serdito, z milostjo si serca zadobiti in up na boljši čase vanje zasijati. Pa vlada noče v nar manjši reči puntarski stranki vgoditi, kir ona misli, de je večina Lahov Austriji z sercam vdana, in de so posebno le Lombarski plemenitniki ta punt napravili. Po moji misli pa, se ne najde niker na laškem austrijska stranka. Le redki so kakšni kraji, ki z Austrijo derže, pa to ljubezen ne izvira iz serca; temuč večidel le zavoljo dobička. Kmetiški stán je Austriji zato vdan, kir ona sovražnica punta njemu potrebni red in mir varje. Pa kmet bi bil drugimu vladarstvu, ki bi ga branilo in varvalo in mu dobro kmetiške postave dalo, ravno tako, če ne še bolj vdan. Sosebno radi pomnijo kmetje Napoleonovih časov, in tudi v mestu Milanu se vse bolj po francosko vede. Še clo uradniki, ki so rojeni Lahi so le malo za Austrijo vneti, in ko so zaduči Milaneze s šibami topli, so bili med kaznenci tudi uradniki. Do zdaj znamo reč sta si Lah in Austrijske daleč daleč saksebi, če bližjeji Milana, bolj to resnico čutiš. Vojsaki in mestnjani se srečajo, brez de bi se kaj pomenili, in ako vojsaki v kerčme pridejo, teško boš kakiga mestnjana med njimi zagledal. Lah čerti belo suktnjo, in naš vojsak zaničuje Lahe, že zato kir je strahljivc. Vojsak poprej od Laha tak zaničevan, po tolikanj slavnih zmagah zdaj pogumniši in ponosniši koraci; pa posebno je Lahe zlo razkačilo, de se njih z nar umetnišimi rečmi okinčane cirkve za vojašino porabijo. Če vse prav prevdarimo, znamo reč de Austrije moč na Laškem le v njegovi armadi obstoji. Če uradni časopisi iz Milana, iz Verone in Benetk oznanijo de so bile velke maše zavolj zmag na Ogerskim prav prazniško obhajane, se to zamore le od pričijočih duhovnov in od vojsakov reči, Lahi se za to clo nič ne pečajo, kir oni sploh za to, kar se na Dunaju godi, in kar se Dunaja tiče clo nič ne barajo.

Austrijsko Cesarstvo.

Slovenska dežela.

Ljubljana. Včeraj, 15. kozop. so grajski Ljubljanskiga kroga tukaj volili svojiga poročnika k deželniemu odboru za odvezo zemljiš. Izvoljen je gosp. Dragutin Wurzbach, doktor pravice in javni agent v Ljubljani.

Kakor zvemo, se kmetje v nekterih krajih branijo koga k temu odboru voliti.

Časnik „Austria“ terdi, de je cesar privolil železno cesto iz Ljubljane do Tersta na poti, od tergovskega ministra nasyetovani, peljati. Dve strani poda dežela za železnico do Tersta; eno čez Kras naravnost v Terst, drugo okoli krasa, takó de bi se v kotu iderske doline gora predreti, in cesta poleg Iderce in

Soče peljati mogla čez Duin po morskim bregu v Terst.

I. stran skoz doline Iderce in Soče: Iz Ljubljane čez št. Vid poleg Save do Preske, potlej po Sorški dolini v Loko čez Poljane, Trato, Žir do Žerovnice; tukaj bi podkop bil 1235 sežnov pri Raspodah, potem bi železnica po Iderski dolini peljala čez gorajo v spodnjo Idrijo, Reko, Rano, Tribučce, Idrijo di Baska do sv. Lucije, in od tod po dolini Soče čez Anco, Kanale, Anikovo, Plavo, S. Mavro, Gorico, Lučiniko, Faro v Gradiško; tam bo Sočo prestopila, in čez Zagrado, Ronki, Monfalkon Duin in Sestrano poleg brega Terst dosegla.

II. stran čez Kras. Iz Ljubljane čez Vič, Znotrajne in zunajne Gorice do Žalostne gore, od tod poleg hriba čez Goričice, Pako, Breg do Borovnic, potem proti severo — zahodu čez Laze, Dole, Verd, potem proti jugu čez spodni Logatec, Ivanje selo, Rakik, Slivico do verha v hosti sv. Kociana, pri Postojni, potlej verh Postojne čez Staro vas, Rakitnik, Matenjo vas, Žeje in Selce do sedla pri šem Petru in Hrasticah, dalje proti zahodu čez Kal, Košano, Čepno, Gornje Lezeče, Gornji in Spodnji Vreme v Primorje proti Divici, Poveru in Sesani, od tod poleg Krasa čez Repne v Prosek, čez Sv. Križ v Nabrežino in nazaj pri gori pod Sv. Križem poleg morja čez Kontovelo in Barkolo v Terst.

Imenitnejši razložki obeh potov so ti:

	pri poti	čez Kras
Dolgost (dalja)	24,2479,2 ^o	18,2010,2 ^o
Nar veči visokost	283,7 ^o	317,5 ^o
Število keryin	361	212
Zidane gredice (viadukti)	55	28
Njih troški	3,475,382 gl.	2,206,546 gl.
Podkopi (tuneli)	49	5
Njih troški	6,518,200 gl.	1,608,738 gl.
Troški sploh	25,961,691 gl.	16,282,413 gl.
Čas zidanja	nar manj 6 let.	3 leta.

Pot poleg Iderce in Soče ima 33 sežnov visokosti manj; una pak znese skor 6 mil dolgosti, in 9 milionov stroškov manj. Idersko-Soška pot terja 5 ali 6 let dela le za podkop pri Raspodah, ki bi bil 1235 sežnov dolg; pot čez Kras pak se v 3 letih sozidati da. Zastran tergovstva veliko pomeni, de pot čez Kras je celih 6 mil. krajši; od Idersko-Soške ceste pak bi se ta železnica z lombardo-benečansko ložeje sklénila. Vunder Kraška cesta bolje kaže, kir kraj sklenitve nove in laške železnice bi bil v Gradiški, tje pak bi se od kraškiga pota iz Nabrežine 2 mili 3600 sežnov dolga stranska železnica v Gredino peljala, in bi bilo po kraški poti iz Ljubljane do Gradiške po temu 19 $\frac{1}{2}$ mil., po soški poti pak 19 $\frac{3}{4}$ mil., in kraška bi, ako se za stransko železnico 1,243,000 gold. rajta, vunder še 8 milionov manj veljala od soške.

Dva zaderska pak se morata omisliti pri kraški železnici: pomankanje vode in burja. Posebno med Postojno in Terstam se bo za vožnjo in za čuvaje potrebna voda težko dobila, štirne zidati ne bo povsod mogoče. Od Ljubljane do Borovnic je vode dovelj; naprej se šelej v spodnim Logatcu tekoča voda znajde. Od Laz do Ivanjiga sela je železnica 500—600 sežnov od potokov Unca in Raka, in 50—60° viši od nju; pri Postojni je blizo

železnice tekoči vir, iz kteriga Postojničani vodo jemljejo za kuha in pijačo. V Pivski dolini vodo Pivka le poleti, in nekteri potoki pri Sevenci, Petelinah in Šempetru redko dajejo. Tekoči potoki so tudi v ilovskih gorah Reške doline pri Gornih Lesečih, Gornim in Spodnjim Vremenu, in poleg hriba proti morskim bregu pod Sv. Križem pri Terstu. Pri tim takim se ta napčinnost s potrebnim napravam da odverniti, ako se namreč po tistih krajih, kjer se tekoča voda znajde, vodeni grezi napravijo, in iz njih se voda pelje v vode potrebne kraje.

Burja nar huji piše mej Postojno in Terstam o nekterih mescih nekaj dni; skušnja bo šelej učila, koliko napotja de bode burja vozovlakam delala, in kakorsne brambe bo treba proti nji postaviti.

Stroški za pripravo potrebne vode in za vbrambo burje vunder toliko ne znesejo, de bi kraška pot dražeje bila od une; vse torej kaže de železnica čez Kras, ktera je od cesarja privoljena, je tudi koristnejši od druge poleg Iderce in Soče.

Austrijska dežela.

Minister denarstva je cesarju predložil novo postavo zastran naravnostnih (direktnih) davkov, ktero so nj. veličanstvo poterdili, in po patentu 10. kozop. t. l. razglasili. Bere se v temu, de veliki stroški deržave v letih 1848 in 1849 poviksanje deržavnih dohodkov potrebno store, in de cesar zaupajoč v dobre misli svojih narodov, na podlagi §§. 120, 121 deržavne ustave 4. sušca t. l. ukaže:

1. V vladskim letu 1850 se bo zemljiški davk, zidovni davk in delni davk v kronovinah, v kterih je zdaj že vpeljan, po dozdažnih postavnih ukazih dajal, v kolikor pričujoča postava prenarredbe ne zapove.

2. V Austrii nad in pod Anizo, na Solnograškim, Štajerskim, Koroškim, Krajskim in Primorskim, kjer se zemljiški davk po dokazih stabilniga katastra nakladuje, naj se zemljiški davk za leto 1850 v enakim percentu namreč s šestnajstimi goldinarji od sto goldinarjev čistiga dohodka izmeri in jemlje, de se različnosti v percentih naklade v teh deželah v okom pride. Le za Solnograško vojvodstvo je pripušeno zemljiški davk za to leto z 12 od 100 gold. čistiga dohodka izmeriti, de se prestop k ti izmeri davka pripravi. *) Kar zavolj te prenarredbe davskiga percenta v imenovanih deželah davka odpade, naj se na zemljiša družih dežel, v kterih kataster še doveršen ni, ne naloži.

3. Davk hišnih najemšin se v krajih, kjer se je dozdaž z 18 od sto najemšinj po odvzetju odločila, za stroške prideržanja privoljeniga, jemal, za leto 1850 na 16 od sto omenjene najemšinj poniža, in ta izmera ima od perviga dneva listopada 1849 naprej za redni davk veljati. Za Terst se bo, namest davka hišnih najemšin privoljeni občni znesik v ravno ti razmeri za vladsko leto 1850 zmanjšal.

4. Naklada davka na hiše po najemšinj naj se od perviga dneva listopada 1849 v deželah v kterih je zidovni davk vpeljan razširi na vse zidovja, ki so zvonaj krajev dozdaž davku hišnih najemšin podverženih in ki

a) v krajih ležijo, v kterih vse zidovja, alj vsaj njih polovica, najemski dohodik dajejo, ali ki

b) zvonaj takih krajev se najemu rabijo.

Za izrajtovanje najemniga dohodka od zidovji, ktere po pričujočih ukazih iz naklade hišniga redniga davka prestopijo v naklado davka hišnih najemšin, se 30 percentov najemšin za plačo stroškov prideržanja odloči. Izmera redniga davka od teh zidovji za vladsko leto 1850 se z 12 od sto vstanovi. Bolj

*) V predlogi tega ukaka minister pravi, de percenti v deželah so bili različni, in na Solnograškim le 8 perc. od kterih bi bilo pre oestro koj na 16. preskočiti.

natanjčne odločbe za izpeljavo te zapovdi se bodo posebej razglasile.

5. K zemljiškemu davku, zvonaj namesti-joče desetine v Dalmaciji, in zidovnimu davku se bo za vladsko leto 1850 ko pridavk, tretin redniga odrajtovila dajal. Ta pridavk naj se tudi v Terstu od občniga zneska zidovniga davka vzame.

6. Vlastniki zemljiš in hiš, kteri ta pridavk v deržavne denarnice dajejo zadobijo k svojimu olajšanju in zavolj bolj enakomerniga razdelenja davkov, v primeri s podlagami davka od dohodkov, čez kteriga vpeljanje ukaze v prihodno dati si (cesar) prihranimo, — pravico, od plačil, ktere na obrestih ali drugih davšinah od dolgov na svoji lastnini tičujočih plačevati imajo, pet percentov, to je dvajseti del tistiga zneska, kteri kot odrajtvilo za vladsko leto 1850 odpade, prejemnikam kot plačilo vrajati. Ti prejemniki morajo po volji dolžnika prejemo vrajtaniga zneska poterditi. —

V Badnu blizo Dunaja se bo 22. dan kozop. ob desetih zjutraj zbor grajsakov snidil k posvetovanju čez odkupovanje grajsin-skih davšin, in čez v temu za grajsake potrebne djanja.

Ogerska in Erdelska dežela.

23. kimovca so obhajali v Reussmarktu na Erdeljskim pokop prejšniga tamkejšniga kraljeviga sodnika Filtsch, kteriga vmorjenje je fajmošter na pokopališu takole popisal: 25. mali serpana sva jes in Flitsch od madžarskiga lajtanta, kteri je nekaj prostakov s seboj imel, zapoved dobila, z vojašnja iti k vojskovodju pred terg. Sreča nas madžarski častnik in vpraša, kteri de je kralj. sodnik. Flitsch se je oglašil. Na to oficir brez besedice potegne sabljo, vseka na sodnika, in mu štiri globoke rane v glavo napravi. Zdaj ga vojsaki obropajo in mošnje mu vzamejo, vbogi starčik pade na kolena, se nasloni na steno, in prizadjanja prosi; ali bodeči z bajoneti in pehajoči s pušami so ga naprej čez most pognali. Tam so se okoli njega postavili, so starčika bolj mertviga kot živiga silili v vodo stopiti, in kmalo se je vidil na verbi viseti. Mende so ga slabo morili, kir vmirajoč je za palec na nogi prijel, in si ga izvenil. Po temu so ga islekli, in mesnate ude, postavim latki itd. s sablami mu posekali; iz drevesa vzeto truplo na tleh ležeče so s konjmi pohodili in poteptali. —

V Peštu vsterljen grof Ludovik Batthyani je bil iz roda ki se mej nar žlahtnejši na Ogerskim šteje. Z darimi sreče obilno oblagodarjen, in značajem nar žlahtnejšiga gospostva je bil pravi aristokrat. Politiška njegova misel je bila manj radikalna, kot proti — austrijska. Na večih deželnih zborih v Požonu se je pokazal vodja oposicije. Dsiračno od prirode zagovornika vstvarjen ni bil, je vunder vedil svoje govore imenitne storiti skoz svojo mogočnost. De je v letu 1847 Košut za poslanca Peštanske županije v zbor stanov zvoljen bil, je mende Ludovik z Kazimiram Batthyani (kteri je zdaj v Vidinu) nar bolj pripomogel. — Mesca sušca lanjskiga leta je bil L. Batthyani mej poslanci, kteri so znane privoljenja iz Dunaja prinesli. Vlada jih je dala v škodo celimu cesarstvu v migleju v kterimu se zvedla ni. Pravijo de L. Batthyani je njemu vikši postavljeniga moža ravno tako vidil, kot Košut njega pozneje. Dunajska vlada je po temu večkrat skušala, Madžare k odnehanju pripraviti. Že v velikim serpanu p. l. je bilo deržavno pisanje v Budapešt poslano, ktero je tirjalo nazaj oddati privoljenja sušca, ki so bile po napčnim dane. To se ni zgodilo. Ko je cesar nadvojvodu štefanu veliko vladno oblast odvzel, so se v novič mnogi poslanci pod vodstvom L. Batthyanita na Dunaj podali zadobiti od cesarja, de bi poterdil neke od narodniga zbora dane postave, med kterimi tudi postava za kredit in

zavolj vojaških novincev. Kar se je na to zgodilo, je znano. Zdaj je Batthyani iz misterstva stopil, in husarski prostak postal. Ko je knez Windischgrätz pred Pešt prišel, so se mu Batthyani, škof Lonovič in Deak na proti poslali, za mesto in za deželo prositi. Koj je Batthyani bil vjet, od takrat ni več iz ječe prišel. —

Iz Pešta se piše, de serca od zadnih dni mali serpana do zdaj niso bile toliko potolčene kot po vstreljenju grofa L. Batthyanita, v kterimu ljudstvo le začetik vidi mnogih drugih kervavih sodb. Zdaj, ki so vse terdnjave v rokah vlade, nam bo svojo jezo prav pokazala — pravijo draživeci, in se je ta misel že marskterih mirnih prijela. Prihod cesarja, kteriga so dunajski časopisi naznanili, bi zdaj vgodin ne bil — kir serca tihe za veselje pripravne niso.

Kir od gosposkih, ne vojaških oseb v pogodbah vdatbe Komarna ni bilo govorjenja, so — kakor se sliši, take osebe zadnje dni že v Komarnsko armado sprejete bile, in so z vojsaki iz terdnjave prišle.

Vbijavci zmiraj bolj v Peštu razsajajo. 8. kozop. se je našlo truplo gosposkiga človeka s vervijo okoli vrata, in vbodeno rano na desni strani pers.

Klapka, vodja madžarske komarnske armade je v dveh pismih slovo od nje vzel, jo pohvalil, za pomoč se ji zahvalil, in za brambo domovine vselej pripravljeno biti, jo opominjal Klapka, Ujhazy in drugi madžarski poglavarji so Komarno 5. kozop. zapustili, in čez Hamburg na pot v Ameriko se podali.

Od zadnih ur L. Bathjanita se bere: Kir rana na vratu obešenjani pripustila, je odsek lovcov ukaz dobil, ga vstreliti. Ob šestih zvečer je grof v gosposki črni obleki ječo zapustil, in oslabljen od zgube kervi po stopalcah doli tapal, mokre oči vedno brisaje. Duhovin in hišni prijatelj grófa Karoly Istvan ga je na eni plati podpiral, in zdravnik mu je hotel na drugi plati ramo deržati, tode grof se je tega priljudno obranil. Na lesnimu tergu za novim zidovjem je bila množica ljudi zbrana, alj ne tako gosta in velika, kot se je mislilo. Konjiki so vunder vse pota zastavili. Tam, kjer so zjutraj vislice stale se je prigodila Bathjanitova smert. Duhovin je grofu s belo zlo tanjko ruto oči zavezal. Potém so se lovci približali, so komaj ped od pers obsojeniga namerli, in tako dobro vstrelili, de je mož hipoma brez stegovanja mertev na tla padel. — Eni terdijo, de je zadnje besede: „Eljena Haca!“ (Živi domovina) drugi, de; v Allez! allez! lovci!“ govoril.

Ernst Kiss od Ellemer in Ittebe, 49 let star, prejšni polkovnik pri husarskim polku, „kralj Hanoverski“, okinčan s hanoverskim redam perve verste, in papeškiga Kristusoviga reda vitez; pri puntarjih general in podpolnimaršal je bil od vojaške sodbo v Aradu obsojen vsterljen biti, in vse svoje premoženje zgubiti. Vsterljen je bil 6. dan kozoperska t. l.

Ludovik Aulich 57 let star, pred c. k. nadlajtnant;

Ignaci žl. Török, 54 let star, prejšin c. k. nadlajtnant;

Juri Lahner, 53 let star, pred c. k. major;

Ernst Pölt žl. Pöltenberg, 35 let star, pred c. k. stotnik pri konjkih;

Jožef žl. Nagy-Sandor, 45 let star, c. k. stotnik pri konjkih, penzioniran;

Dragutin Knezich, 41 let star, c. k. stotnik;

Dragutin grof Leiningen od Westerbürg, 30 let star, prejšni c. k. stotnik.

Janez Damjanich od Stasa, 45 let star, pred c. k. stotnik;

vsih osem je obsojenih k vislicam, zgubi vojaške časti in premoženje; obešeni so bili 6. kozoperska v Aradu.

Aristid žl. Desserffy od Csakacs,

47. let star, od leta 1839 penzioniran c. k. konjiški stotnik, in

Vilhelm Lazar, 34 let star, pred c. k. lajnant sta bila obsojena obešena biti; tode vojskovodja Haynau jima je to kazin v vstreljenje spreobernal, in so ju vstrelili ravno tisti dan v Aradu.

Jožef Švajdel, 53 let star, pred c. k. husarski major je bil obsojen k vstreljenju, in na porečeni dan ravno v tistem kraju vstreljen.

Dragutin grof Vecsey, 42 let star, prejšni c. k. major pri husarjih in c. k. kamernik, je bil ravno takrat in tam obsojen in obešen.

Andrej Gaspar, 45 let star, pred c. k. husarski stotnik, kir je puntarje zapustil, od kar je zvedil sklepe deželniiga zbora Debrečinskiga 14. mal. travna, — je obsojen na 10 let v ječo v terdnjavi.

Tudi zadnim peterim je odvzeta vojaška čast in vse premoženje.

Sodbe so se vse sklenile od vojaškiga sodniša v Aradu dan 6. kozop. t. l.

V Pešti sta bila 10. dan kozop. baron Ješenak madžarski puntarski komisar in Csanyi puntarski minister obešena. Ješenak je bil pogumen, Csanyi se je ves tresil, in bled je bil. Oba sta poskusila ljudstvo nagovoriti, ali ropot bobnov jima je vbrani. Trupla sta po obešenju še eno uro zvnaj visela, in potlej so ju na vozičku v bolnišnico odpeljali. Neki oficir je rabeljna hudo okregal, kir je eniga obešenih clo izslekel in izropal.

Kir se je pred nekim dnevam laž razglasila, de je Edmund grof Zichy madžarskiga generala Görgeya v Celovcu vmoril, je grof poslal očitno pismo na časnik „Presse“ v kterimu naznani in zviža, de je takrat, ko bi se to bilo v Celovcu zgoditi imelo, drugod prebival. Nikdar, pravi grof, se ne bo s vbijavcam bil zavolj osvete, in nikdar si ne bo s vbijanjem pomagati skusil v deželi, kjer pravica vlada.

Janez Gonzeesky, kaplan v vojaški žebearii Mezvhegyes je bil zavolj puntu dane podpore 8. t. m. v Pešti vstreljen.

Ptuje dežele.

Nemška. V Bruchsalu so neki rudeči republikanci se pripravljali, tamkejšniga mestnjana Hetterich in druge jetnike iz ječe po silii osloboditi. V mestu ni bilo več, kot 25 badenskih dragonerjev brez orožja (kakor vsa badenska armada, kteri je orožje odvzeto;) tem je stotnik konjikov tam prebivajoč puše oskerbel, z njimi straže pri ječi in shodiše republikancov, neko gostivnico, obsedel, in 8 nepokojnikov vjel. Tako je bila reč končana. Izprašovanje hudodelnikov se je pričelo.

V gradu Sanssouci se je 9. t. m. pogodba med Austrijo in Prusijo zastran nove centralne nemške vlade načasne podpisala. Austrija in Prusija bodete v ti vladi enako nadomestovane, in zraven bo tretja oseba, ktero bodo vse druge nemške države skupej volile. Mende ta tretja oseba zdaj bo princ Luitpold bavarski.

Nasledik tega je, de nadvojvoda Janez dozrajni nemški vladni oskerbnik, je to opravilo odložil po dolgim posvetovanju s svojimi ministri, kir dovoljenja vsih nemških vladanj se nadja, v roke pruskiga kralja in avstrijskiga cesarja.

Oskerbniško svetovavstvo zveze treh kraljev: pruskiga, hanoverskiga in saksonskiga je vstanovljenju nove nemške vlade privolilo s tem, de ta zvezi treh kraljev nasprotvala ne bo. Svetovavstvo je tudi sklenilo volitve za novi nemški narodni zbor izpisati; ali temu sta se hanoverska in saksonska vlada vstavila.

Drugi odsek (Kammer) pruskiga deržavniga zbora je v seji 20. kozop. sklenil, de vojašinja na ustavo prisegla ne bo.

Nadvojvoda Albrecht je postal poglavar terdnjave Maine, kir poglavarstvo zdaj na

pet let na Austrijo pride. Polni podmaršal grof Degenfeld bo poglavarja namestnik; zovniški major baron Ržikowski, adjutant.

Laška. Nektare nar nevarnejših roparjev po Rimskim so rimski vojšaki „Veliti“ in Španci polovili, med njimi vbijavca pravdosrednika Bolfi, za kteriga glavo je bila cena ispisana.

Sv. oče je skrivni konzistori imel v Portiči. Neapolitanske cerkve, samostane in bolnišnice obiskuje peš, in povsod mu ljudstvo veliko spoštovanje izkazuje.

Francozka. Po nar novejših pismih iz Amerike se zve, de prepir med severno — ameriškansko vlado in francozkim poročnikom se bo mirno išel, kir gosp. poročnik Poussin je prijatelja k gosp. predsedniku vlade poslal, ga za zamero prositi, in razperti jo poravnati.

Vlada je mende sklenila nar veči del francoske armade iz Laškiga domu vzeti; le v Civitaveki bi za naprej 10,000 mož, in v Rimu en polk vstalo, v Rimu pak bi tudi španska posada bila.

10. kozop. se je pričela velika pravda proti puntarjem mesca rožnika t. l. v Versaillu, Švajca. Naznanilo puntarskiga vodja Mieroslavskiga je na svitlo prišlo, v kterimu pravi, koliko de je za se pridobil od nemškiga punta. Po pravici zamorem reči, piše, de sim se v Badenu zastonj bil, zakaj meni namenjeniga plačila nikdar terjal nisim, še poznal ga nisim. Kir sim pa na stroške vlade popotoval in jedil, je občinstvu mende dopadljivo prevdarek teh stroškov zvediti. Iz Sicilije sim se z ostankam tistih 600 frankov vernil, s kterim so službo mojo in svojiga brata plačali, in sim bil brez pripomočka za pot na Nemško. De bi s 6 drugi oficirji tje iti in vse oborožiti mogel, sim 6000 frankov terjal. Stroški določiljanja so ta denar do 5000 frankov zmanjšali, ktere sim od poročnikov badenske vlade gosp. Schütz in Blind v Parizu dobil. Obstojim de sim za-se kot general veči del — 1100 frank. vzela; tode dežela, od ktere sim jih prejel, zato ni več terpela. Ves znesek sim po vesti do zadniga porabil, in ko sim v Offenburgu odstopil, bi res ne bil vedil kako naprej priti, ako bi vojskini minister tako dobroten ne bil, za vse odstopljene oficirje znesek odločiti, iz kteriga je mene 600 frankov doletelo. Torej 1100 frankov v začetku, 600 frankov pri koncu, stori 1700 frankov. Na zadnje, de se nič ne pozabi, se zna prirajtati kakih dvanajst pojedin, ktere je vojskovodstvo za me v Mannheimu, Heidelbergu in Rastatu plačalo, potem stari konj in kareta, ktere mi je vojskini minister pri odhodu izročil.

Časopis „le Rhin“ pravi, de se je Mieroslavski na pot v London podal.

Ruska. 17. velk. serpana so Rusi napadli terdnjavo Ahulga; poglavitno mesto čerkeskiga kneza Šamil. On je belo bandero v kviško potegnul. Čez tri dni prazniga pobotovanja se je boj vnovič pričel in terpel do 29. vel. serp.; vsaka stopinja, vsaki kot se je mogel z orožjem pridobiti; ograje in rovi so bili polni mertvih. Zgubo Čerkesov Rusi cenijo na 1000 mertvih; 900 je vjetih. Šamil je zgnil. Obseda je do pridobitve terpela 11 mescev. Druga žena in stareji sin šamila sta vbita; tretji sin vjet. Šamil je od strela iz puše ranjen na rami.

Bosna. Po smerti glasovitiga bosniškiga kralja Štefana Tomaževiča je slava serbskiga imena obleдела, in ko je Serbsko vžugano bilo od smiraj bolj silno pritiskajočih tram izlamskih, je tudi Bosna padla v turško oblast. Godilo se je to kakih 30 let pred popolno premago čez križ v Carigradu, in je neizrečeno gorje deželi naredilo. Gospodarstvu turških Satrapov je blagoslovljeno to deželo bolj izleklo, in z železnim svojim jarmam vso samostojnost nekđaj ako hrabriga naroda poterlo. Taki je obstal stan dežele s kratkim spomembam, do sadajniga časa. Sedajni punt mende

tudi drugiga namena nima, kot ošabnosti in svojovoljnosti pašatov se vstaviti, kteri nasprot mislim ukazam Sultana narod s novimi davki težiti hočejo. Bosnaki, ki so se mnoge leta že vstavljali vpeljanju desetine in so pod brambo starih pravic jezi pašatov zabavljali, siti vednih žuganj, s kterimi so jih strašiti skušali, so se na zadnje vzdignili proti Binošton. Za vodja so zvolili hrabriga Keriča, in obsedli sedež pašata, terdnjavo Bihač. V začetku je bilo viditi, ko de bi se bila cela dežela kot en sam mož vzdignila. V mestu Sarajevo s 60,000 prebivavcov je bilo silno gibanje. Komaj je vezir v Travniku od tega zvedil, je koj vse skusil mirno pogodbo napraviti. Je odposlal torej Mustaj pašata, v Bosni precej spoštovaniga, de bi ljudstvo potolažil; to pak je prevelikokrat po obljubah Turčinov goljufano bilo, tako de Pašatu zaupati ni hotlo. Vezir vidši, de mirne sredstva tukaj malo storile bodo, je kar jih je pripravljenih bilo, vojšakov k sebi vzela, in se 27. vel. serpana t. l. v gromu topov iz mesta podal, punt vkrotiti. Z njim je bilo 500 Arnautov, 3500 Nizarov, 4000 Komorijov in 400 Kagmagijov in veliko družih vojšakov, ki so se mu zmiraj pridružili; iz Bosne jih je bilo le malo v njegovi derhali, kir jim od enih let sem ni prav zaupal. K veči varnosti je v Travniku zanesljivo posado pustil, in Sarajevo posedil. Vezir je prišel do Klivca, kjer so v prvo mislili, de je predna straža njegova v zadergo zašla, in od puntarjev zlo vtepena bila. Ali Vezir se je na terdni kraj postavil, in malo puntarsko trumo odbil. Stanovavci v bližnih vaseh so vojšake vezira na videz dobro sprejeli, in jih obilno z živežam preskerbeli; v sercu pak so na izdatbo tuhtali, in zanesljive povedke iz Bosne pravijo, de so ne malo število vojšakov zavdali. Ko so vojšaki v Klivce došli, so se po ukazu Vizira hiše puntarjev požgale, in puntarski vodji polovili. Kar je bilo turških jetnikov, so v Travnik, kar pa kristjanskih, so jih v šotor poslali. Ob enim so se našle pisma nekih bogatih Bosnjakov in nekih Hercegovincev, ktere so v delec razprošteno puntanje kazale, in torej ojestrost vezira očverstile. Od tod je šel v Petrovac in od tam v Bilaj, kjer je povsod jetnike lovil, in jih s seboj, ali v Travnik peljal.

Predin bi pak do obveljaniga boja prišlo, je želim pomnoženje vojšakov zadobiti, in torej sklenil v Bilaju obstati. Zares je spravi tukaj jako trumo 10,000 mož vkupej s kterimi je puntarje napodil. Ti so se med tem v ožcini Rige zgradili, zvedši pak moč vojšakov se nazaj omaknili, še bolj se zgraditi. Vezirova vojska je zdaj proti Bihaču pritisnila. Puntarji so bili obseženi, deloma v beg zagnani, in deloma vjeti. Hiše okoli mesta so bile požgane. Tako se je Bihač rešilo dolge obsede; mej vojšaki pak je boleznin vstala, ktera jih je veliko vzela.

Pozneje se je zvedlo, de je vezir v poslopu bihaškiga pašeta bolan leži; in njega vojšaki so tako osljabljeni, de brez velikiga pomnoženja na novo puntarje prijeti mende skusil ne bo. Se govori, de 200 mož konjikov in več bataljonov pešcov mu na pomoč hiti. Kakor je viditi, puntarji se hočejo pri Uni postaviti. Imajo že 9000 pušk, se kažejo zlo pogumni in pravijo, de željno boj riga pričakujejo. Meni se, de bihaški paša, kteriga vzrok punta imajo, bo svoje službe odstavljen, de se bo tako razperti in nedovoljnosti v okom prišlo. (Oss. dalm.)

Bere se, de boleznin vezirskik vojšakov, ki je kužniga plemena, je pozneje, tudi med puntarske trume prišla, in de k sklepu miru so puntarji pogoje ponudili, kterih spoznanje od sturske strani se pričakuje. —

Amerika. Deržava zamorcov na otoku Hajiti se je iz republike spremenila v cesarstvo. Novi cesar je dozrajni predsednik republike, Favstin Suluk.

Nepolitiški del.

Prosták.

Žalostno ropoče boben,
Odse daje britke glase,
Žalostno na ušesa bije
Prebivavcam čuj Ljubljano,
Ki v velici trumi zbrani
Čakajo poleg kosarne;
Serca imajo pobite,
Blede imajo obraze,
In obilne solze liti
Vidim gospodične mlade.
Kakšniga, prijatel! prašam,
So pomena znamenja take?

Regiment domač maršira
Iz dežele vun domače,
Na cesarske gre besede
Ki so bile zmir mu drage,
Iz preljubiga domovja,
Puntarske vkrotiti Lahe.

V sredi trume odidoč
Nar berhkejšega zaznate;
Iz števila ni majorjev
Ktiri vodijo vojsake,
Ni iz kardela oficirjev,
Ampak štet je med prostake,
Ker le malokdo do stopnje
Izmed kmečkih dojde take.
Je kej lepiga obraza,
Nar krepkejši je postave,
Scer dol z oken gospodične
Gledajo Ljubljanske mlade
Požrešljiviga očesa
Le na oficirje same,
Dans pa gledati nektere
Vidim tudi na prostake,
Zlasti vsaka se ozira
Na junaka sredi rajde,
Kimi v rahlim sercu zbuja
Želje on medenosladke.

Zraven njega dekle teka,
Dekle kmečko vse naprave,
Berhka deklica selanka
Berhka kmetiške navade,
De zavidajo lepoto
To ji mlade vse mestjanke.
Lica nje so kri in mleko.
Zabledele pak so frajle.
Če pa barve njih katera
Vonder se rudeče najde,
Umivaje voda barvo
Čisto to raz lic oplakne,
Ker nič prav ni stanovitno,
Kar ne dojde od narave. —

Pičlo uro delječ spremi
Vun iz mesta ga Ljubljano,
Seže tuki mu v desnico.
Poljubivši ga objame,
On stori ji ravno tako,
Ter slovo od nje uzame,
In od njega ona tudi,
In morde za večne čase.

Boben zaropoče milo,
Merjenih korakov rajde
Tje marširajo po cesti;
Dekle samo zad ostane
Ter oči si solzne briše,
Se za trumo oziraje,
Dokler de se v delji skrrije,
De pogled je več ne najde;
Ino žalostniga serca
Se poverne med domače.

Ljubiga pa nesla vojska
Je na tuje v kraje Laške
Kjer se srečno bojeval je
Zoper puntarske armade;
Srečno prišel je v Milano
Mesto vse podobe rajske,
Ko Radecki ga je vdobil,
Jože starček sive glave.
Sreda ženski ga vkvartira
Rodovine prebogat.
Koj ko prvo ga pogleda
Rudečica jo prevzame,
Lep mladenec presune serce
Deklice Milanke mlade;
Ne dajè posebej jesti
Mu navade scer vojaške;
Z njo sedi pri eni mizi
Z njo vred je jestvila vsake,
Ki na mizo jih nevtrudno
Nosi kuharica prezlahtne;
Zjutrej zajterk mu podaja
Iz skudele sladke kave,
Kakoršno zavživa sama,
Sploh ima ga ko domače. —

(Konec sledi.)

Nova slovenska kniga.

Naravoslovje ali Fizika, po domače zložil

K. Robida učitel.

(Konec.)

§. 134. Zaderžanje per blisku.
Ako si per domu, ne naslonjaj se na ozidje,
po katerim strela rada v zemljo derči; ne stoji
pod strešnim žlebom, v kteriga lahko vdari,
in tebe alj omami alj clo vbije; ne bližaj se
ognišu, ker po visokim dimniku strela rada
pride, odmakni se od orodja okovaniga z rudo,
ker blisk nar raj na rudo vleče. Kadar je
mogoče, se zaderžuj v prostorni jispi, v kteri
je malo ljudi, in sicer stoji daleč od peči in
zidov. Kjer je veliko ljudi alj živine, je tudi
veliko soparja alj hlapenja, ki se na kviško
vzdiguje, in blisk vabi. Zavolj tega je ne-
varno kuriti med bliskanjem. Zakaj blisk ljubi
dim, in pride po dimu, na ognise. Tedaj je
nevarna vraža, de kuriti z žegnanim lesam
blisk odganja. Gotovo z molitvijo Boga bolj
častiš, kakor z dimam.

Ako si daleč od doma na polji, alj v se-
nožeti; ogibaj se rek, močirnih krajev, drevja,
suenih in žitnih kopic. Boljši je mokra koza,
kakor nagla smert. Torej postoji pod milim
nebam, alj se na tla vsedi. Kdor naglo gre,
se lahko poti in blisk vabi. Tudi živini se ne
bližaj ravno zavolj nevarniga hlapa. Ako si
na konji, stopi iz njega, in ga kamu perveži,
dokler veter ne neha. Grozno nevarno je
kitro jahati, alj se peljati,

V zvonike rado treši, ker so tako visoki,
in veliko rude imajo. Nevarno je tedaj zvo-
niti med hudim vremenam, blisk vdari v zvo-
nik alj v zvon, in gre po zidu alj po vervi
na tistiga, ki zvoni. De je huda ura, sleherni
vidi, ino ni ga treba tega opomniti; de bi se
ljudje na znamenje v cerkev molit podali, je
nevarno, kadar tje rajši treši, kjer je več
ljudi zbranih. Kdor rad moli, bo brez zvo-
nenja doma molil. Tudi je po cesarskih po-
stavah prepovedano „veter zvoniti“; in slabo
se bote Bogu perkupili, kadar prelomite za-
povedi od Boga postavljene gosposke.

Bliska se ni preveč bati, kadar pazimo
na to, kar nam skušnija svetva. Ki so bili od
bliska zadeti, so enako posvarjenje večdel za-
nemarili. Ako pa blisk človeka zadene, ga
je treba na zrak nesti, sleči, z merzlo vodo
poškropovati, alj v zemljo rahlo zakopati, nos
in usta pa proste pustiti. Tudi je dobro mu
čistiga zraku pazljivo udihati, dokler ne pride
zdravnik, ki nar boljši svetje. Tudi takiga,
ki ni omamljen, ampak le malo od strele za-
det, je dobro v rahlo zemljo zakopati, ktera
mu bolečine manjša, in ga hitrejši zdravi, ka-
kor druge zdravila.

Kervolok.

(Poslovenil F. Cegnar.)

Mnogo pravljic in zgodb, ki človeka z
žalostjo napolnejo, se čuje po Ilirskem, Polj-
skem, Ogerskem, Turškem in v nekterih nem-
ških krajih od kervolokov. Kervoloki (po ilir-
sko Vudkodlaki) vstajajo po noči iz svojih
temnih grobov; hodijo krog in žive z smertjo
nadlegvajo. Nar večkrat jim popijejo kri iz
vratne žile, ali jih pa zadavijo. Kogar kervo-
loki umorijo, je po smerti njih tovarš. Brez
usmiljenja, nečutne duše pomorijo svoje nek-
dajne tovarše, znance in zlahto. Eni menijo,
de so kervoloki božji kaznenci, drugi terdijo,
de je nekterim tako namembo ojstra osoda
odločila.

Občinska vera ljudstva pa je, de krivo-
verniki, ako ga v blagoslovljeno zemljo pokop-
ljejo, v njej ne najde ne mira ne pokoja;
torej se zavolj svojih bolečin, ki jih terpi, nad
živimi mašuje.

Znamenja kervoloka so slednje: neiztroh-
nenje trupla čez navadni čas; teklina kervi,
giblivosť udov i. t. d. Pripoveduje se, de
kervoloki z odpertimi očmi v grobih ležijo, de
jim nohti in lasi rastejo enako živim osebam.
Iz nekterih grobov se čuje votlo terkanje, v
kterih kervoloki svojo trugo, in vse, kar je
krog njih, clo svoje lasino truplo, razgrizejo.
Prikazni takih strahov zginejo, ako se njih
trupla odkopljejo, se jim glava odseka in tru-
plo sožge.

Navadno zdravilo pri vgrizku kervoloka
je, če se cel život, posebno pa tisti del, na
kterem je kdo vgriznjen bil, z v kervi namo-
čeno perstjo, iz groba tistega kervoloka, ki

je kogar vgriznul, spira in dergne. Bolnikom
od kervoloka vgriznjenim se pozna na vgriz-
njenim mestu majhna, rudečkasta alj plavka-
sta pika podobna vgrizku pijavke.

Don Kalmet pripoveduje o svojim Trajte
sur les apparitions des esprits et sur les vam-
pyres, Tome II več žalostnih zgodb o tem
predmetu. Tudi mi se ne moremo zderžati
ene povedati, ktere je imenovani Francoz sam
priča bil. —

V letu 1816 — piše on — se podam peš
na Vergoračko goro, in si poišem stanovanje
v vasi Varboska. Moj gospodar je bil za ta
kraj bogat Morlak, prav gostoljuben, pa pi-
jančevanju vdan, ime mu je bilo Poljonovič.

Njegova žena je bila še mlada in zala, in
šestnajst let stara hči prav mičniga obraza.
Sklenul sim nekoliko dni v njegovi hiši ostati,
de bi razvaline starih gradov po okolici nar-
isval; pa ni mi bilo mogoče ene sobe najeti,
mogel sim se njegove gostoljubnosti poslužiti.
To me je primoralo k precej zoperni hvalež-
nosti. Mogel sim namreč z svojim prijatlom
Poljonovičem tak dolgo pri mizi sedeti, dokler
se mu je poljubilo. Kdor je že pri kakem Mor-
laku obedval, me bo razumil, kaj čem reči.

Nekega večera zapustite naju ženski, de
bi se pijančevanju vognile. Jez sim svojimu
gostoljubu neke pesme njegove dežele prepe-
val, ko nakrat v spavnici grozni krič začuje-
va. Po navadi imajo Morlaki v vsaki hiši le
eno spavnico, v kteri vsi skupej spijo. Obo-
ročena skočiva tedaj noter in se grozno pre-
strašiva. Mati, blede, z razpletenimi lasmi,
podpera še bolj blede, nezavedno, na škop-
niku ležečo hčer. „Kervolok! vpije, kervolok!
moja bora hči umira!“ Našo skupno prizade-
vanje vbogo Khavo spet k življenju zbudil.
Pripoveduje nam, de je vidila, ko se je okno
odperlo, de je bled, v mertvaško rjuho zavit
mož se nanjo zavalil, jo vgriznul in vdušiti
hotel. Na nje vpitje je pošast zginula. Von-
der je terdila, de je bil kervolok pred štir-
najst dnemi umerli Nješnjany. Imela je na
vratu majhno rudečo piko, če ne že od roj-
stva, jo je mogel kak žizec med tem, ko jo
je mōra tlačila, vgriznuti. Ko sem tako govoril,
me oče nevoljno od sebe pahne; deklica pa joka,
steguje roke proti nebesom in neprenehoma
vpije: „Ah tak mlada umreti, predenj sim po-
ročena!“ Mati me nevernika imenuje in terdi,
de je kervoloka, z lastnimi očmi vidila, in
dobro vidila, de je bil Vješnjany. Jez tedaj
molčim. Vse zavratne svetinje, kar jih je
hiša in vas premogla, so obesli Khavi na vrat.
Nje oče pa priseže, drugo jutro Vješnjanyta
izkopati, in ga vpricho svoje zlahte sožgati.
Tako prejde noč, brez de bi bilo mogoče ne-
srečne potolažiti.

(Konec sledi.)

Z m e s.

* G. Anton Faehnrich učitelj na Jičinskim
Gimnaziji je ravno dokončal drugi del českega
števoznanstva ali aritmetike (poštoveda) in
ga je tudi že na svitlo dal. To delo je v vsa-
kim oziru kaj imenitno, kir do zdaj tacih knjig
v českem jeziku še pomanjkuje, in kir je spi-
satelj, brez de bi na kakiga prednika opirati
zamogel, prav lepo in izverstno terminologijo
tega znanstva zložil. Tudi mi vošimo de bi se
naši učitelji s tem delam soznarili, in če tudi
že poštevne bukvice za male šole v našim je-
ziku imamo, bo se vunder po izgledu g. Fahn-
richa marsktira lepa nam se pomanjkajoča be-
seda v naš jezic vpeljati dala. Tudi vzajem-
nost med Slovani sploh tirja, de se pri kovanju
novih besed in izrazov kolikor koli je mogoče,
našim Slavenskim bratam približujemo.

* V Amerikanskih časopisih se najde po-
pisano življenje znaniga Garibalda, generala
puntarske vojske na Laškim. On je bil po-
prej Amerikanski deržavljan, in je imel v me-
stu Cincinnati kerčmo, v kteri so se mestnjani
kaj radi snidili. Garibaldi kakor zgovoren in
omikan človek je s gostmi prav lepo ravnal,
tudi pijače in jedila so bile pri njemu kaj do-
bre. Prihranil si je on tam 32000 tolarjev,
in s tem dnarjem je v letu 1838 od Amerike
v Evropo odrinil, misleč se v Rimu kakor
primožen mož naseliti. Pred njegovim odho-
dam se je veliko častitih mož in prijatlov pri
njemu zbralo, tudi po časopisih so se od nje-
ga poslovlili, kratko rečeno, prav s teškim
sercam so se prebivavci Cincinnati od njega
kakor od pošteniga in sploh spoštovaniga mož-
ga ločili. Ze pri svojim odhodu je on rekel: De
bo v kratkim v Evropi velka prekucija posta-
la, in de on želi, se tudi pri njej vdeležiti.